

VIGGO HØRUP
(1841-1902)
STIFTER AF
POLITIKEN I 1884EDVARD
BRANDES
(1847-1931)
STIFTER AF
POLITIKEN I 1884Redaktionschef:
Mads Zacho
TeglskovDebatredaktører
Kenneth Lund,
Tarek Omar,
Milla Mølgaard,
Gry Inger Reiter
og Dorthe LønstrupJourhavende
Dorthe LønstrupAnalyseredaktør
Kenneth LundLederkollegiet
Marcus RubinKronikredaktør
Marcus RubinDebat
Rådhuspladsen 37,
1785
København V
Telefon, Debat
33 47 23 31
Telefon, Kronik
33 47 24 03
Fax
33 15 41 17

Vi er vokset fra hinanden, siger folk. Nej, det er I ikke. I er blevet bevidstløse

Det er hurtigt at blive skilt. Det tager lang tid at lære bevidst at vælge tanker og handlinger, der bringer varmen og kærligheden tilbage. Men det betaler sig.

PARFORHOLDSKRISE

CHRISTIANE MEULENGRACHT,
PARTERAPEUT, FAMILIETERAPEUT OG SEXOLOG

Jeg hører tit, at det er alt for nemt at blive skilt. Jeg er uenig. Det er helt korrekt, at rent tidsmæssigt er det blevet meget nemt at blive skilt. 2 gange 5 minutter med NemID i hånden. Tillykke. I er nu formelt skilt. Hvor skal I hver især bo? Men sig ikke til mig, at det er følelsesmæssigt nemt.

DE FLESTE kæmper. For det har vi lært. Vi har lært ikke at give op. Og skulle vi formaste os til at give udtryk for en form for opgiveness, kan vi være sikre på, at om-

verdenen nok skal stille de kritiske og formynderiske spørgsmål om, hvorvidt vi nu også har gjort alt. Hver dag i min praksis ser jeg par, der kæmper. De fleste har gjort det længe. På overfladen har de alt. Men indeni føler de sig amputerede og snydt. Snydt for præmien - det glade liv efter alt det hårde arbejde med at skabe et hjem, en indkomst, en familie og et glansbillede. Var det virkelig det, vi kæmpede for? Nu er vi her, og det viser sig, at det alligevel ikke var *happily ever after*. Ensomheden, som vi troede, at vi efterlod sammen med

singlestatusen, bliver larmende. Jeg tror på, at vores sværeste følelsesmæssige konflikter kan give anledning til den største vækst. Jeg tror på, at når vi vælger at bruge vores udfordringer, skænderier og sammenstød som en grobund for ægte nysgerrighed for at skabe fælles udvikling frem for afvikling, vil det skabe et endnu større bånd mellem os, end vi tidligere har haft.

OG JEG SER MANGE kæmpe. Jeg ser mange holde fast i en illusion om at genskabe noget, der engang var. Måden, det bliver gjort på, er fyldt med skyldfølelse, med selvretfærdiggørelse og med modstand. For vi kæmper jo. Vi fylder vores hverdag med praktiske gøremål, ambitioner, sport og regler for, hvor sundt vi skal spise. Vi bliver sammen for børnenes skyld

og for kærligheden. Og for illusionen.

Men hvor blev den kærlige adfærd af? Hvor blev den kærlighed af, som var grobunden for det parforhold, som er limen i familien?

Magtkampen frem for medkampen titter frem i de åbenlyse irritationer, vi kan have over hinandens adfærd eller mangel på samme. Den viser sig, når vi brokker os til veninden over manden, eller når diskussionen handler om, hvis job der er vigtigst, eller hvis fritidsaktivitet, der fylder alt for meget.

Der er nok ingen, der finder sammen med en intention om magtkampe, konflikter og skilsmisse. Men det kommer snigende ind på os. Vi er vokset fra hinanden, siger vi. Nej, det er I ikke. Men I er blevet bevidstløse. I har flyttet fokus fra nysgerrigheden, interessen og accepten.

AUTOMATIK. Par kommer nemt til - ubevidst - at falde tilbage i gamle konfliktmønstre. Løsningen er at være mere bevidst, mener parterapeut Christiane Meulengracht. Arkivfoto: Thomas Borberg

I har lullet jer ind i en illusion om, at netop jeres kærlighed ikke behøvede at blive vandet og godet. At det kunne vente til i morgen. Nu var det chefen, barnet eller vasketøjet, der havde prioritet.

NÅR KONFLIKTERNE opstår lige så stille og snigende, falder vi i vores bevidstløse sind, der elsker automatreaktioner, tilbage til helt gamle konfliktmønstre. Nogle, som nok har gavnet os som små og derfor er blevet en integreret del af vores ubevidste, men som i dag får den modsatte effekt. For reelt kommer vi til at bygge mure frem for samhørighed.

Og så møder vi modstanden. Hvilket fører til, at vi gentager mønstret, der reelt skaber mere distance mellem os end nærhed. Vi bliver ofte ved. Som bekendt definerede Einstein sindssyge som troen

på, at gentagelse af ens adfærd ville skabe forskellige resultater.

Cirka 90 procent af vores dag er styret af ubevidste automatreaktioner. Kun i cirka 10 procent af dagen er vi fuldt bevidste og koncentrerede. For de fleste af os er det på vores arbejdsplads, vi lægger den opmærksomhed.

Tænk, hvis vi kunne bruge bare 1 procent mere derhjemme. På at stoppe op, gøre os bevidste om, hvad der sker mellem os lige nu og bevidst vælge tanker, følelser og handlinger, der rent faktisk bringer mere varme, kærlighed og samhørighed mellem os.

Frem for det, de fleste af os helt ubevidst gør hver dag, nemlig at distancere os. Og det gør ondt. Ofte føler vi os også magtesløse. Vi kommer ubevidst til at skubbe dem, vi elsker allerhøjest, væk, alt imens kærligheden og nærheden er vores største længsel. Alene i tosomheden.

SOM TERAPEUT er der mange indgangsvinkler, jeg kan tage ind i at hjælpe mennesker, der længes, og som har forvildet sig langt væk fra hinanden. Mit ønske er at hjælpe dem til at hjælpe sig selv i bevidstgørelsen. At give dem redskaber og indsigter med på vej, som kan blive lige så håndgribelige som vasketøjet - ikke for at fjerne plletterne, men for at leve med dem og dermed være hele og bevidste i vores personlighed.

Men det er ikke nemt. Eller hurtigt. Ikke som at blive skilt. Til gengæld kan det gøre os mere hele og styrke kærligheden frem for at amputere os. Og give os den ultimative frihed, der findes: friheden til at vælge egne tanker, følelser og adfærd.

Du får et lille fif med på vejen. Det kan nogle gange gøres enkelt. Når konflikten, den dårlige stemning eller din irritation opstår, så stop op. Gør dig bevidst.

Spørg dig selv og din partner, hvad I vil have ud af netop denne situation. Sæt en intention. Hvor skal I hen: nærhed eller distance? Alene den bevidsthed kan være en *gamechanger*. Det kan være det første skridt til at opdage, hvad der i virkeligheden foregår imellem jer, og vække jeres nysgerrighed på, hvad jeres ubevidste sind kæmper for.

KRONIKEN 24. november 2017

Skal museet være tempel eller folkeligt forum?

KIRSTEN DROTNER

Hvilke kriterier skal museer vurderes efter, hvis det ikke kun skal handle om besøgstal og popularitet?

KULTURMINISTER METTE Bock har nedsat to såkaldte visionsgrupper, der i december kommer med forslag til, hvordan museernes tilskudssystem og opgavefordeling kan revideres. Mange har bidraget til processen med forslag, der ofte baseres på argumenter om, at museerne spiller en stor rolle for alt fra integration til turisme.

Men selvom flere i debatten giver gode eksempler på, hvordan museerne forny sig, og fremhæver, at støtte kan gives i forhold til museernes betydning for borgerne og samfundet, så giver debattørerne kun meget generelle bud på, hvilke kriterier man kunne fordele efter.

Mindst lige så vigtigt: Ingen forholder sig til, hvordan man kan vurdere, om museerne så også følger de kriterier. Den mangel risikerer at svække de forslag, som visionsgrupperne kommer med, og som skal danne baggrund for ministerens revisioner.

At svarene mangler, skyldes i høj grad, at kultursektoren, inklusive museerne, ikke er vant til at arbejde systematisk med at vurdere egen praksis. Kulturområdet er nemlig først nu ved at blive inddraget i den politisk drevne evidensbølge, som er skyllet hen over f.eks. uddannelses-, sundheds- og socialområderne i de sidste ti-femten år.

En fordel ved den situation er, at kultursektoren kan lære at undgå nogle af de fejl, andre sektorer har begået. Den

MUSEUM. Der er mange former for museer, og nogle er mere umiddelbart tilgængelige og populære end andre. Her Statens Museum for kunst. Foto: Peter Hove Olesen.

vigtigste lære er nok at indse, at man ikke bare kan kvantificere kvalitet. Om et museum går op eller ned i besøgstal, siger ikke i sig selv noget om institutionens værdi og betydning.

De fleste er da også enige om, at høje besøgstal er et dårligt kriterium at lægge til grund for støtte. Men få i kultursektoren er gået videre til at udvikle andre måder, hvorpå man kan dokumentere kvaliteten af det, man gør.

EN ANDEN FORDEL ved at komme sent med på evidensbølgen er, at kulturområdet kan lære af internationale erfaringer. Her er den vigtigste indsigt måske, at politikernes krav om at dokumentere, hvad

man gør for hvem, og hvorfor man gør det, giver anledning til, at institutionerne genovervejer, hvorfor de er sat i verden. Sådanne overvejelser skaber et solidt udgangspunkt for at konkretisere, hvordan man gerne vil vurderes.

Når det gælder om at finde ud af, hvilke konkrete kriterier museer skal vurderes efter, er det oplagt at starte i 1971.

Da skrev den daværende direktør for Brooklyn Museum i USA, Duncan Cameron, en artikel med den sigende titel 'Museet: tempel eller forum'. Han mente, museer verden over led af 'fremskreden skizofreni', hvor man veksler mellem udbrud af storhedsvanvid og ophøjet tilbagebetræknings. Ifølge hans diagnose skyld-

tes sygdommen, at museerne havde glemt, »hvem eller hvad de er».

Cameron havde imidlertid en kur.

Han mente, museer bør vælge, om de vil identificere sig ved det, de har, eller ved det, de gør. Vil de være et tempel, der udstiller genstande? Eller vil de, på grundlag af deres genstande og samlinger, være et forum for dialog med det omgivende samfund?

Artiklen er blevet en klassiker i den internationale museumsverden.

Det er den, fordi dens grundlæggende diagnose stadig er relevant, når museer skal definere deres identitet.

Den er derfor også et godt udgangspunkt for at afklare, hvilke kriterier man kan lægge til grund for

at vurdere danske museers indsats nu og i fremtiden.

I Danmark har vi tradition for at definere og vurdere museer ud fra, hvad de har. Slots- og Kulturstyrelsen evaluerer løbende alle statsanerkendte museer i såkaldte kvalitetsvurderinger. Vejledningen til de vurderinger angiver, at man tager udgangspunkt i »de opgaver, der

nytter sig til museets samlinger».

Mere konkret drejer opgaverne sig om indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling. Efter et år følger Styrelsen op på evalueringens anbefalinger for det enkelte museum, men en negativ eller positiv opfyldelse får ingen økonomiske konsekvenser for museet.

USA, STORBRIANNIEN og Holland er i front, når det gælder om at definere og vurdere museer ud fra, hvad de gør i forhold til det omgivende samfund.

Det vurderingsgrundlag handler om *impact*, altså hvad en institution giver tilbage til verden uden for institutionen og de faglige netværk.

Mest radikalt er tendensen nok i USA. Organisationen Museum Next offentliggjorde for eksempel i maj en undersøgelse-

MUSEUM

Ny støtteordning

Hvordan skal den statslige museumsstøtte fordeles fremover? Det skal politikerne tage stilling til i den kommende tid. 1. december fremlægger to visionsgrupper deres tanker. Dette er den første af to Kroniker om museumsstøtten.

LÆSERNE MENER

HVOR DYBT SKAL VI SYNKE?
Erling Klimby, Højdevej 3 B, Kokkedal:

Udlændingeministeriet har politianmeldt en række herboende udenlandske forskere for at bruge deres kompetencer uden for deres ansættelsessted. Det er åbenbart i strid med reglerne.

Og hovedargumentet for at føre et stramt tilsyn med, at reglerne overholdes er, at sikre, at man er her for at arbejde og ikke for at begå kriminalitet, udtaler udlændingeminister Inger Støjberg (Politiken 17.11.).

Reglerne er ifølge ministeren ikke primært begrundet i erhvervs- og arbejdsmarkeds politik, men er et værn mod, at udlændinge begår kriminalitet.

Føj for en mistanke, Inger Støjberg! Hvor dybt skal vi synke i Danmark?

ENVEJSTÆNKETANK

Johnny Werngreen, Frodesgade 151, Esbjerg:

»Vi vil i stigende grad lade os forlede af populistiske, som bilder os ind, at det, én måtte vinde, altid er tabt af en anden, og som resultat vil misundelsen og polariseringen vokse imellem os«, skriver Mie Amalie Holstein i lørdagsavisen.

Men vi lader os vel også i høj grad forlede af liberale tænketanke, som bilder os ind, at det, én måtte vinde, altid er til gavn for en anden, og som resultat vil uligheden og polariseringen vokse imellem os.

VALGRET ER SKULDERKLAP

Margrethe Jacobsen, Holtebakken 49, Nivå:

Jeg er ikke stolt af vores flytningepolitik, slet ikke, at vi ikke tager kvoteflytninge, men jeg er stolt og glad over, at min flytningeven, som har haft opholdstilladelse i Danmark i 3,5 år, har stemmeret til kommunalvalget.

Hun, der er midt i 30'erne, glædede sig vildt til at kunne stemme:

»Tænk, så er jeg dansker«. Vi talte om politik, hvad de forskellige kandidater og partier står for, så jeg blev også udfordret. Ja, tænker jeg, her er et skulderklap og accept af et menneske, der er kommet hertil, og som vil Danmark.

Hun knokler løs på sprogskolen, hun glæder sig over, at hendes lille barn lærer dansk i vuggestuen. Hun glæder sig til at komme i arbejde og tjene sine egne penge, så hun kan betale skat og give noget af det tilbage, som hun har fået. Som hun siger: »Danmark har hjulpet mig, jeg vil gerne hjælpe Danmark«.

Nu mangler vi bare, at hendes mand får opholdstilladelse, så bliver det en lille familie, der kan blive et plus for Danmark.

SÆLG TEGNINGERNE
Jens Windeleff, Regementsgatan 29a, Malmø:

Destruktionen af de gamle bygningstegninger er helt igennem tankeløs. Man behøver ikke at være arkitekt for at se, at mange af tegningerne er meget dekorative og egner sig til at blive indrammet og hængt på væggen i hjem med større forståelse for kulturelle værdier end hos dem, der har taget den horrible beslutning.

Hvis man ikke kunne se mening eller økonomi i at bevare de gamle tegninger centralt, fordi man nu har en digital udgave, kunne man i det mindste have solgt originalerne til os alle sammen til en fornuftig pris eller gennem en masse små veltrellelagte auktioner.

MAGTESLØSED
Ole Birkhus, Herlufsholmvej 18, Vanløse:

Det er da utroligt, så meget i de offentlige virksomheder der ikke fungerer mere. 20.10. indberettede jeg online mit vandforbrug til Hofor, som Hofor havde bedt mig om. 15.11. modtager jeg brev fra Hofor om, at der har været bøvl med deres teknik, så man ikke havde kunnet aflæse det, jeg havde sendt.

Hofor beder så om, at jeg indberetter en gang til. Men holdt så fast i bordkanten. Sidste frist for den nye indberetning er den 9. november!

Det er da fuldstændig grotesk, at den ene offentlige virksomhed åbenbart ikke er klar over, at den anden offentlige virksomhed - i dette tilfældet postvæsenet - overhovedet ikke fungerer mere. Man føler sig magtesløs. Håbløsheden breder sig.

MØRKET
Søren Juul-Nielsen Marselisborg Alle 35, Aarhus:

Godt gået som tidligere, David Trads! Rammende og uhyggeligt relevant om mørket, der sæner sig over Europa. Jeg tænker på 'mørke midt på dagen' af D. Koestler i 30'erne. Og Dylans 'Darkness at the break of noon'.

Matte Politiken også på for siden blive optaget af vores humanisme og ikke bare krænkelse med klask i nummen. Jeg finder, at vi alle er udsat for dyb krænkelse fra åndsløse fascistoide magtmennesker, Inger Støjberg, DF, Venstre mfl.

Vi er krænkede af åndelig iltmangel, åbenlyst idioti og nynazisme, mere end af Alens smæk i Zentropa'.

FEJE KRISTIAN
Benny Hansen, Hagbardsvej 55, Ølstykke:

Hvad er det for noget, at vores finansminister Kristian Jensen ikke vil nævne, hvilke lande der inden for EU er fodslæbende i forhold til at få gjort op med skattely.

De fleste ved, at det drejer sig om Luxembourg, Irland, Holland, Malta og Cypern. Disse lande burde nævnes højt og udskaftet for manglende solidaritet.

Danmark skønnes at gå glip af 5 mia. kr., hvoraf de 4 mia. kan findes inden for EU-lande. Det er da en besynderlig og fej opførsel af landets finansminister.

BANDEKRIG

Niels Peter Agger, Yrsavej 3, Frederiksberg:

Hvorfor stiller ingen politikere/myndigheder, der overordnet er ansvarlige for gadeskyderierne, spørgsmålet: Hvad kæmper banderne om? Alle ved, at det er på hashmarkedet, der især hentes profit.

Legaliser dog hash. Bring salget under statslig kontrol. Det sker i store dele af den civiliserede verden. Det er den eneste bandekrutteringsforebyggelsesstrategi, der vil virke. Alt blødt snakkeævl har ingen effekt.

Privatjedeomskapitalismen søger vi alle mod maksimal profit: skatteunddragelse, kvotekonger, sort arbejde, bestyrelsespolitikere, miljøsmadrende landbrug, kontant hjælpensnyderi, kriminalitet. Samme game.

Herligt, at etniske fædregrupper har forhandlet våbenhvilen på plads. Civilsamfundets magt kontra statens lammede magtinstrumenter. Og herligt at være fri for overvågningshelikopter

DAGENS CITAT

Tja. Vi sloges altid om posterne som sådan. Men pointen er vel egentlig også, at der var nogen, der snakkede om at forandre politik ... dét der er jo tilstået ødstillet grådighed Søren Pind, uddannelses- og forskningsminister (V). Om konstitueringsaftalen på Københavns Rådhus, ifølge hvilken S og R tildeler uspecificerede bestyrelsesposter til Alternativet til en værdi af 125.000 kroner. På Twitter

Vi lærer mere af feedback end af at få karakterer

UNDERVISNING

AMALIE LEVINSEN, STUDERENDE

OVERFLODEN AF KARAKTERER i gymnasiet har betydning, at elever er blevet uinteresseret i at lære, og det er ekstremt problematisk.

Det er problematisk, fordi det går ud over de elever, der gerne vil lære noget gennem deres gymnasietid. Selv oplevede jeg i gymnasiet, at karakterer fyldte enormt meget i min tilgang til alt skolearbejde. Jeg kom til at konkurrere med mig selv konstant og ikke mindst med mine venner.

NÅR MAN SOM gymnasieelev modtager over 100 karakterer på et skoleår, kan denne konkurrence hurtigt gå over gevind.

Da det blev for meget for mig, gik jeg ned til min studievejleder og brugte omkring en time på at overbevise hende om, at det var den bedste løsning for mig, at jeg frabad mig alle karakterer, det ikke var obligatorisk for lærerne at give mig.

Jeg oplevede ofte, at lærerne brugte karakteren i sig selv som feedback. Og hvis dette gav læreren dårlig samvittighed,

gav de en gang imellem en karakter per afsnit. Så endte man altså med fire karakterer, men stadig ingen feedback. Jeg oplevede ligeledes ofte, at eleverne for det meste var ligeglade med feedback, så længe de fik en karakter.

I HVERT FALD UNDREREDE de sig over, hvorfor de overhovedet skulle aflevere en opgave, hvis de en sjælden gang ikke fik karakter for den. Lad mig lige gøre det klart; jeg synes ikke, karakterer i sig selv er en dårlig ting, de er trods alt det mest fair måleredskab i forhold til videregående uddannelser, jeg kan komme på. Men så snart de erstatter feedback og bliver vægget højere end læringen, er det problematisk.

“ I dag er det sådan, at elever i langt højere grad er blevet af få en god karakter end af at lære noget ”

Karakteren må aldrig bremse læringen, og karaktererne må aldrig stå alene.

EFTER JEG FRABAD mig alle karakterer for afleveringer og fremlæggelser, begyndte lærerne at give mig feedback. Det endte med, at mens de andre elever sad med et

tal, sad jeg med minimum en halv sides rigtig feedback fra lærerne. Jeg slap for dagligt at konkurrere med mine venner, de spurgte ikke længere mig, hvad jeg havde fået for min aflevering, og jeg kunne ikke sammenligne deres karakter med min egen.

I dag er det sådan, at elever i langt højere grad er blevet af at få en god karakter end af at lære noget. Det er både ærgert, men også stærkt bekymrende. At få en god karakter svarer til, at man kender formen. Hvis du kan skrive ind i formen, er indholdet stort set underordnet.

I FREMTIDEN HAR det danske arbejdsmarked brug for arbejdskraft, der kan tænke og skabe nyt på egen hånd. Derfor har gymnasierne i mine øjne også et ansvar for at lære de unge at tænke selv.

Efter jeg er gået ud af gymnasiet, er der flere gymnasier og har indført karakterfrie 1. g-årsgange, blandt andet mit eget gamle gymnasium. Det fungerer sådan, at elever kun får karakterer i de fag, de afslutter i 1.g. Det er et stort skridt i den rigtige retning.

Men jeg forstår ikke, hvorfor alle karakterer automatisk bliver pålagt eleverne igen i 2. g. Hvorfor må eleverne ikke selv vælge, om de ønsker karakterer i de fag, de ikke afslutter?

Stop nu med at gøre livet surt for syge

NEDSAT ARBEJDSEVNE

EJNER K. HOLST, BENTE SORGENFREY OG LARS QVISTGAARD, HHV. NÆSTFORMAND FOR LO, FORMAND FOR FTF OG FORMAND FOR AKADEMIKERNE

FØRTIDSPENSIONS- og fleksjobreformen fra 2012 har gjort livet betydeligt mere besværligt og usikkert for de mange borgere med nedsat arbejdsevne på grund af sygdom.

I forbindelse med at forligspartierne nu skal evaluere effekterne af reformen fra 2012, har LO, FTF og AC en lang række konkrete forslag til, hvordan vilkårene under sygdom og nedsat arbejdsevne kan forbedres. Her er de tre vigtigste forslag:

GØR OP MED MANTRÆT om, at arbejdsprøvnninger og resourceforløb altid skal

afprøves, inden der tilbydes førtidspension. Det giver ingen mening, at belastede borgere først skal igennem et måske opslidende forløb, der kan forringe deres livskvalitet. FTF, LO og AC foreslår, at resourceforløb og arbejdsprøvnninger kun kommer på tale, hvis der er realistiske udsigter til, at borgeren rent faktisk kommer i arbejde.

Sæt en stopper for, at personer i resourceforløb straffes økonomisk. I dag modregnes det beløb, man får fra sin private forsikring som kompensation for tabt erhvervsvedvarende, i den ydelse, man er berettiget til under jobafklaring og resourceforløb. FTF, LO og AC foreslår, at den modregning afskaffes.

REGNETVÆRDI VIRKER demotiverende i forhold til at gennemføre et resourceforløb. Det sætter samtidig den belastede borger i en situation, hvor vedkommende ved siden af sin sygdom også får økonomiske bekymringer at slås med. Revider reformen, så fastholdelses-

fleksjob rent faktisk fastholder flere i job. I dag skal man have været ansat i virksomheden i mindst 12 måneder på særlige vilkår, inden man kan blive tilbudt et fastholdelsesfleksjob på virksomheden. Det gør det vanskeligere at fastholde ansættelsen i fleksjob, fordi mange virksomheder ikke har mulighed for at lave en etårig ansættelse forud for fleksjobbet. I stedet kan den syge blive kastet ud i ledighed. LO, FTF og AC foreslår, at kravet om 12 måneders

“ Det giver ingen mening, at belastede borgere først skal igennem et måske opslidende forløb ”

forudgående ansættelse afskaffes.

I sidste ende vil alle parter jo helst have flere i aktiv beskæftigelse.

Vi skal bare huske at gøre det på en værdig og rimelig måde - især for de medborgere, der er syge.

Skal museet være tempel eller folkeligt forum?

se med titlen 'Should museums be activists?'. Svarene kom fra 1.000 amerikanere, som blev spurgt om deres holdning til museers sociale engagement.

Svarene viste, at hyppige museumsgæster samt unge under 30 år er mest positive over for, at museer involverer sig i sociale spørgsmål; og de synes, den slags engagement gør museer mere relevante for dem. De unge tilkendegiver også, at de vil være mere tilbøjelige til at besøge disse 'relevante' museer.

Museum Next opfordrer på baggrund af undersøgelsen museer til at inddrage socialt engagement, når de dokumenterer deres værdi.

Det handler ikke så meget om at blande sig i den offentlige debat om kontroversielle emner eller om at skabe tematiske udstillinger, der prikker til vante værdier og forestillinger.

Opfordringen er snarere, at museer skal dokumentere et mere langsigtet arbejde med aktører i lokalsamfundet eller en systematisk, digital dialog med potentielle besøgende.

Kort sagt, museer skal følge den kendte amerikanske museumsdirektør Nina Simons indsats for at udvikle, hvad hun kalder »det relevante kunst«.

I Storbritannien er man mere pragmatisk. Den britiske museumsorganisation udgav i 2013 rapporten 'Museums change lives'.

“ Mange museer gør et fremragende og langsigtet arbejde ”

Den argumenterede for, at museer netop skal vurderes på, hvad de gør i forhold til det omgivende samfund. I år har organisationen søsat anden runde af initiativet, der omfatter tre indsatsområder: museers bidrag til menneskers velbefindende og det gode liv, museers bidrag til

inklusion og lokalt tilhørsforhold, og museers bidrag til debat og refleksion. Organisationen understøtter og synliggør lokale initiativer som for eksempel det skotske søfartsmuseum, der sammen med et lokalt bådebyggerlav træner arbejdsløse i at bygge og vedligeholde både med udgangspunkt i museets samlinger. Samarbejdet styrker færdigheder for deltagerne, der samtidig inddrages i et museum, hvor de ellers aldrig ville sætte deres ben.

UDFORDRINGEN FOR det britiske initiativ er, at man stadig mangler at systematisere, hvordan initiativet kan vurderes, så de mange samarbejder og aktiviteter kan sammenlignes: Lykkes nogle aktiviteter bedre end andre?

Til gengæld kan man trække på en veludviklet tradition i Storbritannien for at vurdere kultursektoren ud fra andre kriterier end de rent økonomiske effekter. Man kan også skele til det britiske forskningsministerium, der bruger kvalitative metoder, såkaldte *impact case studies*, til at dokumentere forskningens værdi for samfundet.

Den hollandske museumsorganisation er mere forsigtig, når det handler om at definere og vurdere museer ud fra, hvad de gør, ikke hvad de har.

I 2011 udgav organisationen 'More than worth it: the social significance of museums'. Den angiver, at museer tilfører samfundet fem centrale værdier, nemlig

samlingsværdi, sammenhængsværdi, uddannelsesværdi, oplevelsesværdi og økonomisk værdi. Publikationen giver også en række eksempler på, hvordan nederlandske museer konkret arbejder med disse værdier.

Organisationen giver dog ingen anvisninger på, hvordan man mere systematisk kan dokumentere og vurdere værdierne.

Forfatterne nøjes med at fremhæve Oscar Wildes berømte udsagn om, at en kyniker er en person, der kender prisen på alt, men ikke værdien af noget.

Til gengæld danner de fem værdier et godt udgangspunkt for at udvikle kriterier, der rækker ud over simple mål for besøgstal eller succes med at hente penge hos fondene.

De internationale erfaringer og eksempler viser, at der er nok for danske museer i at bygge på, hvis man i kampen om kronerne vil begynde at forholde sig til, hvilke konkrete kriterier, man ønsker at blive vurderet på.

De erfaringer danner samtidig et godt grundlag for kulturministerens visioner, hvis de vil inddrage, hvordan man kan undersøge, hvorvidt nye og gamle kriterier opfyldes.

“ Skat museer fortsat fungerer som et offentligt gode for alle borgere ”

Det arbejde er bare ét eksempel på, hvordan museer kan dokumentere, hvad de giver tilbage til samfundet. Modellen, som vi stiller til rådighed for alle museer, giver mulighed for at komme videre end til blot at hævde, at museer er vigtige og relevante, fordi de rummer et samfunds institutionelle erindring og er gode mødesteder. Modellen giver et grundlag for at dokumentere konkret, hvordan og for hvem museer er vigtige og relevante.

AT UDVIKLE evidensbaseret dokumentation for, hvad man gør, og hvad man giver tilbage til samfundet, er i det hele taget en af de vigtigste udfordringer for den danske kultursektor.

Nogle kulturelle aktører ser med skepsis på at skulle undersøge og vurdere deres praksis i tillæg til det kernearbejde, de allerede udfører med at udvikle deres kulturelle aktiviteter.

Men den skepsis fører let til, at aktiviteterne betydning for deltagerne og for det bredere samfund forbliver en viden, man kun har internt og intuitivt i kulturinstitutionerne, og som andre derfor ikke kan lære af.

Museerne og deres faglige organisationer kan gribe ministerens udspil om at ændre de økonomiske rammer som en oplagt anledning til at gå forrest på kulturrådet, når det drejer sig om at udvikle kriterier for, hvordan man systema-

tisk kan dokumentere institutionernes virke.

Sådan en proces rummer valg og fravalg, der er tæt knyttet til forestillinger og idealer om, hvad det virke skal være godt for. Skal vi mere i retning af at definere museer som aktører på et kommercielt kulturmarked, hvor de besøgende er kunder? Eller skal museer fortsat fungere som et offentligt gode for alle borgere? Eller er der andre veje?

Sæt i lyset af, hvad der er gået galt med evidensbølgen i andre sektorer, er det afgørende, at kultursektoren selv er med om bordet i den proces.

Det er det, fordi den mest retvisende evidens tager afsæt i institutionernes egen praksis. Den praksis rummer mange facetter, og dem skal vurderingskriterier afspejle.

Evidensbaseret dokumentation er andet og mere end økonomiske vurderinger og kvantitative målinger af antal besøgende, antal forskningspublikationer eller for den sags skyld antal visninger på de sociale medier.

Evidens er også for eksempel kvalitativ analyse af ikkebrugeres erfaringer; undersøgelser af, hvordan et museum kommunikerer online; eller dokumentation af, hvordan en samarbejdspartner har ændret sin organisation eller sine læringsformer ved at netværke med museer.

DET ER OGSÅ afgørende, at museumssektoren etablerer et systematisk samarbejde med universiteterne, som har lang erfaring med at foretage uafhængige undersøgelser af evidens.

Vores museum er netop skabt som et

forpligtende samarbejde mellem museer og universiteter og fungerer som et laboratorium, der udvikler konkrete evidensstudier og afprøver dem i praksis. Erfaringerne fra forsknings- og udviklingsprogrammet kan inspirere til organisering af det vigtige dokumentationsarbejde, så man sikrer, at resultaterne faktisk kan bruges af museerne i deres videre udvikling.

Sidst, men ikke mindst, kan bedre og mere systematisk dokumentation være med til at synliggøre museernes indsats for langt flere end dem, der finder vej gennem svingdøren eller til institutionens hjemmeside.

Mange museer gør et fremragende og langsigtet arbejde ud fra deres samlinger til gavn og glæde for mange grupper ud over museernes kernegruppe af veludannede kvinder: børnehaverbørn, flygtninge, demente ... listen er lang, og traditionen tilsvarende solid.

Men det er langtfra alle skatteborgere, der kan få øje på museernes værdi ved at følge med i debatten om museerne og deres fremtid.

Samtidig er det jo til syvende og sidst alle skatteborgere, som bidrager til de fleste museers drift via tilskud fra stat og kommune.

Museernes demokratiske legitimitet fortjener at blive styrket ved andet og mere end flotte meninger og gode hensigter.

Svaret på, om museet skal være et tempel eller et forum, kan ikke overlades til Christiansborg og kommunernes kulturudvalg.